

Zprávy a poznámky Berichte und Bibliographie Notes and Bibliographies Новости и библиография

SEDESÁT LET JANA PAVELČIKA

Na podzim minulého roku, 1. října 1966 se dožil šedesátí let dr. Jan Pavelčík, ředitel Muzea J. Á. Komenského v Uherském Brodě a jedna z nejvýraznějších postav československé antropologie. Zák profesora Vojtěcha Suka na přírodovědecké fakultě brněnské university působil zprvu po absolutoriu jako asistent svého učitele na Antropologickém ústavě v Brně, pak více než jedno desetiletí vyučoval jako středních školách a od roku 1940 pracuje v muzejnictví. S výjimkou krátkého období čtyř let, kdy byl vedoucím společenskovoědního oddělení muzea v Gottwaldově, věnuje celou svou práci a lásku muzeu v Uherském Brodě, zprvu jako vedoucí pravěkého oddělení a od r. 1956 jako jeho ředitel. Uherskobrodské muzeum povznese nejen ve významný památník J. Á. Komenského, ale i v důležité středisko národopisu a historie této rázovité oblasti. Pavelčík se zajímá o muzejnictví, národopis i archeologii a ve všech těchto oborech publikuje hodnotné práce, ale nejvlastnější doménou jeho činnosti byla vždy antropologie. Pavelčík sledoval především dva směry v tomto oboru: výzkum v prehistorické antropologii a výzkum plemenného složením dnešního obyvatelstva jižní Moravy. A tu je třeba vyzdvihnout jeho velkou zásluhu v tom, že v době po skončení druhé světové války, kdy československá antropologie teprve sbírala síly a většina dnešních tvůrčích antropologů teprve studovala, vydal práce, které se staly reprezentantem našeho oboru a jsou dodnes důležitým pramenem. Pavelčík se u nás první chopil příležitosti, kterou skýtaly velké archeologické výzkumy na jižní Moravě a zpracoval antropologický materiál z velkomoravských pohřebišť ve Starém Městě a v Modré i z velké řady dalších menších lokalit. A souběžně s tímto studiem kostrových materiálů provádí i výzkumy dnešního obyvatelstva Moravy v Nivnici, Bánově, Korytnici a na mnoha dalších místech. Pavelčík se také aktivně účastní společenského života našich antropologů, jeho jméno nalezneme mezi účastníky téměř všech významnějších setkání i mezi členy výboru antropologické společnosti. Máloliterárnímu člověku je dáno získat si mezi lidmi tolik přátel, jak se to podařilo Janu Pavelčíkovi. A jen nemnoho lidí dostává v den svého životního jubilea tak upřímně míněná přání zdraví a životní svěžesti do dalších let práce od všech svých známých z Československa i ze zahraničí.

M. Stloukal

SCIENTIFIC CONFERENCE HELD IN HONOUR OF PROF. FRANTIŠEK BLÁHA AT HIS 70th BIRTHDAY

In the days of the 2nd and 3rd June 1966 scientific conference was held in honour of Prof. František Bláha, Doctor of Medicine, Head of the Health Services Department at the Medical Faculty of Hygiene, by the Scientific Council of the Medical Faculty of Hygiene at Charles University, Prague, by the Sections of Health Services Organisation and Gerontology of the Czechoslovak Doctors Association of the name of J. E. Purkyně, as well as by the State Commission for Population. The conference took place in the lecture-rooms of the Medical Faculty of Hygiene, Prague 10, and it was a manifestation of honour and friendship to the eminent worker in Health Services, a man of extraordinary education and culture, a student of wide horizon and rich experience who can rightly say "nothing human is strange to me". Representatives of a great number of medical branches, both the most eminent and his pupils together with younger scientific workers took

their places at the speaker's tribune and with their speeches they wanted to express their honour and admiration for the jubilant.

In the first day of the conference the following persons took their seats at the chair table: V. Bílek, Doctor of Medicine, C.Sc., Reader; Prof. R. Bureš, D. M.; V. Heral, C.Sc., Reader; J. Groh, C.Sc., Reader; J. Střítecký, D. M.; Prof. A. Záček, D. M., Dr.Sc.; E. Makovický, D. M., C.Sc., Reader; J. Šostý, D. M., C.Sc., Reader; M. Taufrová, D. M., C.Sc.; J. Dedek, D. M., Reader; M. Vojtová, D. M., Reader; J. Balgh, D. M., Reader; M. Filip, D. M., Reader; A. Ostrovská, D. M.

After the opening speech addressed to the jubilant by V. Bílek, R. Bureš, A. Záček, J. Groh and F. Tvaroh, a discussion followed concerning A. Záček's article on the conception of the branch of hygiene.

Then other articles followed in this order:

Makovický, E., Balogh, J.: Problematics of assessing the state of health by direct medical examinations; Stach, J. The morbidity picture of persons over 40 years in medical statistics in Czechoslovakia during the last 10 years. Omelčuk, A.: Morbidity of the aged in the light of the data about the hospitalised and treated by district doctors. Gabriel, J.: Significance of statistics for managing faculty hospitals. Bureš, R.: The present opinions on the changed working ability. Neklan, J., Zád-ník: Ulcer of stomach and duodenum its occurrence and problems of expert accounts. Dedek, J.: Social and medical aspects of the group of partial invalid pensioners. Taufrová, M.: Performing hygienic work in medical districts in the country. Klivarová, E.: Determination of scientifically founded needs of hygienic services. Methodology and some results of the research done. Filip, M.: Some of the socially-medical and medically-educational problems of choosed groups of the dispensed in the district of Košice. Steinová M.: To the problematics of social workers-women. Beniák, M.: Significance of the subjective factor in nutrition questions of the convalescents after affections of the stomach and duodenum. Kebort, J., Nováková, H., Strnad, L.: Experience with the utilization of sociometric methods in managing working teams of doctors.

The reports from the first day together with the discussion were recapitulated by Prof. A. Záček, D. M., Dr.Sc.

The second day's conference met in two lecture-rooms at the same time. The presidium in the lecture-room of chirurgy consisted of J. Groh, D. M., Reader; A. Fedorčíková, D. M., C.Sc.; A. Fišer, D. M., C.Sc.; J. Šimek, D. M., C.Sc., Reader; Prof. R. Bureš, D. M., L. Brejla, L. M., Dr. J. Prokopec, Ing. L. Růžička, C.Sc., Reader. The following persons had their lectures in the first devoted to physiology:

Deyl Z.: The aging of some physiologically important macromolecular material Fedorčíková A., Niederland T. R., Bochledová E., Gvozďjak J.: Remarks on energetic metabolism of the kidney in early ontogenesis in the experiment and its influencing through cardiopathogenous diet. Šimek J., Lejsek K., Sedláček J., Hais I. M.: The respiratory metabolism of sections and succinate-oxidase activity of isolated liver mitochondria of rats of various age(age)s after a partial hepatectomy. Gutmann E., Hanzlíková V.: Motoric unity in old age. Kryšpín J., Harantová L., Čícha J.: Changes of electric qualities of human skin during old age.

Recapitulated by J. Groh, D. M., C.Sc., Reader.

Reports of the second part:

Srb V., Kučera M.: Aging of Czechoslovak inhabitants in the light of a new population projection. Musil J.: Problems of life of the aged in towns. Wyneczuk V.: Social hygienic effects of the aging of women's population. Prokopec J.: Some problems of symbiosis of two generations. Prokopec M.: The influence of family factors on growth. Lamser V.: The vital cycle. Suchý J., Tvaroh F.: Contribution to the problem of heredity of long life. Nováková H., Strnad L. Kebort J.: The state of health of the inhabitants of the rest home in Hradec Králové and some sociological moments of adaptation in the first year of stay. Strnad L., Nováková H., Kebort J.: Social behaviour of the inha-